

NATUURPLAKBOEK NUMMER 341

Tekst en foto : JO-han Opsomer – 24 september 2014

Knobbelzwanen komen meer en meer in het wild voor en in Nederland horen ze zowat bij het polderlandschap.

Om een lijf van meer dan 10 kilo de lucht in te krijgen moet je wel in topvorm zijn en mag er aan het verenkleed weinig haperen.

Het is dan ook een hele onderneming en het vraagt een lange startbaan vanop het water.

Je ziet ze dan ook op plaatsen waar de mogelijkheid bestaat om een aanloop te nemen.

Er is echter een periode waarin ze gewoon vleugellam zijn. Als het verenkleed niet compleet is, is de fysieke mogelijkheid om te vliegen er gewoon niet. Bij de vrouwtjes situeert de rui zich in de periode dat mama met de kleintjes op stap gaat. Statig en fier zie je dan madame met haar grauwe kroost over het water glijden.

Ze zit met een kroost die ook niet kan vliegen en dat komt dan goed uit. Om zich te verdedigen is ze zelf wel zwaan genoeg, maar de hulp van stoere papa wordt zeker op prijs gesteld.

Meneer houdt dan vanop een kleine afstand heel het zootje in het oog en van zodra iemand of iets ook maar enige bedreiging zou kunnen vormen gaat hij in de aanval. Met veel bravoure en met het nodige gesis en geblaas neemt hij de aanloop richting belager. Wie zo'n startende zwaan met de enorme wieken recht op zich ziet afkomen maakt meestal rechtsomkeer. Nog is het imponeren niet voorbij. Op het laatste moment breekt hij de startbaanprocedure af om dan met de ellebogen naar achter, de borst vooruit, bij elke zwemvliesslag een massa water voor zich uit te golven. Je bent nadrukkelijk niet welkom.

Hoe groter de jongen worden, hoe minder ze bescherming nodig hebben. Dan pas kan pa in de rui gaan.

Die moet immers ook klaar zijn om een zuidelijke trektocht te ondernemen moest dat nodig blijken. De weergoden zijn onvoorspelbaar. Zelfs Leda kon het weten.